

URZĄD PATENTOWY
w WARSZAWIE
OPIS PATENTOWY

B60k3/02

Nr 29470.

Kl. 63 c, 2.

Henschel & Sohn A. G., Kassel.

Pojazd mechaniczny na gaz czadnicowy.

Zgłoszono 23 stycznia 1937 r.

Udzielono 18 grudnia 1940 r.

Pierwszeństwo: 10 lutego 1936 r. dla zastrz. 4 (Niemcy).

Wynalazek niniejszy dotyczy pojazdów mechanicznych z urządzeniem na gaz czadnicowy lub z podobnym urządzeniem, umieszczonym w przedziale kierowcy, przy czym czadnica lub czadnice względnie baterie zbiorników (w przypadku pracy na gazie zapasowym) są umieszczone w pobliżu obu tylnych rogów przedziału dla kierowcy, a przestrzeń, węższa od przestrzeni przeznaczonej dla umieszczenia czadnic, znajdująca się w obrębie przedziału kierowcy wzdłuż jego tylnej ścianki, służy do umieszczenia materiałów zapasowych napędowych lub też zapasowych zbiorników gazu, dla kierowcy zaś i ewentualnie dla towarzyszącej mu osoby przewidziane są miejsca bezpośrednio przed wspomnianą wąską przestrze-

nią zapasową, a ponadto przewidziane są jeszcze dwa miejsca dla dalszych osób bezpośrednio przed czadnicami, wysunięte nieco naprzód względem miejsc dla kierowcy i osoby mu towarzyszącej.

W pojazdach z urządzeniem napędowym o równoległych grupach cylindrów, każda grupa cylindrów powinna być zasilana z czadnic względnie zbiorników zapasowych itd., znajdujących się po tej samej stronie pojazdu, i taki układ zastosowano w opisywanych przykładach. Poza tym po wewnętrznej stronie drzwiczek, które osłaniają z boków przestrzeń czadnicową, jest umieszczona odchylna drabinka, za pomocą której można się dostać na dach i do wąskiej przestrzeni zapasowej.

Celem zwiększenia przestrzeni użytecznej, w dalszej odmianie układu według wynalazku, przednia ścianka przedziału kierowcy jest wysunięta ponad tylną część maski silnika, przy czym część tej maski w kształcie skrzynki o pionowych zbieżnych do środka pojazdu ściankach bocznych jest wsunięta do samego przedziału, dzięki czemu czadnice mogą być jeszcze dalej przesunięte ku przodowi w kierunku silnika, co oczywiście przyczynia się do powiększenia powierzchni ładunkowej.

W znanych pojazdach czadnice lub zbiorniki na gaz są po prostu umieszczone w odpowiedniej przybudówce, znajdującej się za miejscami dla kierowcy i pasażerów. W ten sposób traci się część użytkowej przestrzeni ładowania.

W przeciwieństwie do powyższego według wynalazku nie zmniejsza się powierzchni ładunkowej, która pozostaje zupełnie lub prawie zupełnie bez zmiany, a miejsce potrzebne do umieszczenia czadnic względnie zbiorników stanowi część przestrzeni przedziału dla kierowcy dzięki szczególnemu układowi siedzeń w tym przedziale. Niezależnie od tego do wymienionych urządzeń jest wygodny dostęp, jak to będzie opisane w dalszym ciągu. W pojazdach o napędzie gazem zasobniczym umieszczenie zbiorników gazowych w zamkniętych przestrzeniach tym się wyróżnia, że są one schowane przed działaniem promieni słonecznych i nie są narażone na uszkodzenia od uderzeń z zewnątrz.

Na rysunku przedstawiono dwa przykłady wykonania wynalazku, przy czym fig. 1 przedstawia widok z boku, a fig. 2 — widok z góry pojazdu sześciokołowego; fig. 3 i 4 przedstawiają w widoku z góry dwa różne układy przedziału dla kierowcy, jeden według fig. 1 i 2, a drugi według innej wspomnianej wyżej odmiany, celem porównania.

Na wszystkich figurach te same części mają jednakowe oznaczenia.

W pojeździe *a* według fig. 1 i 2 z przednią osią kierowniczą *b* i dwiema osiami tylnymi *c* i *d* oraz z pomostem o powierzchni użytkowej *e* znajdują się w przedziale kierowcy *f* na tylnych, przyległych do powierzchni użytkowej *e* rogach dwie przestrzenie *g* i *h*, służące do umieszczenia czadnic *g'* i *h'*. Przestrzenie *g* i *h* są zaopatrzone w odpowiednią izolację cieplną *i* tak, iż ciepło nie promieniuje na zewnątrz. Pomiędzy przestrzeniami *g* i *h*, wzdłuż tylnej ścianki kierowcy, znajduje się jeszcze wąska przestrzeń *k*, w której są umieszczone materiały do zasilania czadnic. Przestrzeń *k*, która może być jeszcze przedzielona ewentualnie przegrodami, jest dostępna z dachu przedziału kierowcy przez klapę, nie uwidocznioną na rysunku. Dla umożliwienia przedostawiania się na dach, na drzwiach *1*, osłaniających z boku przestrzenie czadnicowe, umieszczone są od wewnątrz odchylne drabinki *m*, które po otwarciu drzwi w położenie *1'* mogą być zdjęte ze ściany pojazdu. Uchwyty *n*, umieszczone na dachu, ułatwiają wchodzenie na niego. Oczyszczacze gazu czadnicowego, nie przedstawione na rysunku, są umieszczone pod przednią częścią podłogi w miejscach *A* i *B*. W przedstawionym przykładzie wykonania pojazd jest wyposażony w silnik o dwóch równoległych rzędach cylindrów, przy czym każdy rząd cylindrów jest zasilany z własnej czadnicy, a mianowicie czadnica *g'* zasila prawą grupę cylindrów (licząc w kierunku jazdy naprzód), natomiast czadnica *h'* lewą grupę cylindrów.

Miejsce *F* dla kierowcy pojazdu i osoby towarzyszącej *1* znajduje się tuż przed przestrzenią *k*. Dalsze dwa miejsca dla personelu *3* i *2* są nieco wysunięte ku przodowi w porównaniu do miejsc *F* i *1*. Siedzenia *2* i *3* mogą być odchylane w górę, jeśli nie są zajęte przez jadące osoby.

Opisany wyżej układ może być zmieniony w ten sposób, że przy użyciu mniejszego silnika jednorzędowego, np. o czterech, sześciu lub ośmiu cylindrach, zastosowana jest tylko jedna czadnica, np. w przestrzeni g , a wtedy przestrzeń h może służyć do umieszczenia oczyszczaczy. Ewentualnie ta ostatnia przestrzeń może służyć do pomieszczenia dalszych zapasów materiałów pędnych i odwrotnie, przestrzeń h może służyć do umieszczenia urządzeń oczyszczających. Poza tym miejsce h może być wykorzystane na umieszczenie narzędzi do pojazdu, na baterię, albo też na krótszych przestrzeniach może tam stać osoba towarzysząca, jeżeli napęd pojazdu nie odbywa się za pomocą gazu czadnicowego.

Przy odpowiedniej zmianie można, oczywiście, zachowując samą zasadę wynalazku przystosować go do pojazdu o napędzie gazem zapasowym, przy czym w przestrzeniach g i h mogą być umieszczone baterie zbiorników, również w przestrzeni k mogą być umieszczone zbiorniki. Urządzenia oczyszczające w miejscach A i B pojazdu są wówczas zbyteczne.

Zasilanie dwurzędowego silnika za pomocą oddzielnych czadnic jest korzystne jeszcze z tego względu, że w razie niemożności korzystania z obu czadnic, np. wskutek uszkodzenia jednej z nich względnie baterii zbiorników, można w każdym razie jechać dalej na jednej grupie cylindrów.

Jak widać na fig. 2 i 3, maska o , zasłaniająca silnik o' , zlewa się z przednią ścianką f' (patrz fig. 3) przedziału kierowcy f , to znaczy przedział kierowcy wraz z czadnicami lub podobnymi urządzeniami zajmuje długość L rozporządzonego miejsca nadwozia.

Aby tę długość, zajęta przez przedział kierowcy i urządzenie czadnicowe, zmniejszyć jeszcze więcej względnie przesunąć więcej ku przodowi, zastosowano układ

według fig. 4, w której tylna część o'' maski silnika o wraz z umieszczonym niżej silnikiem o' wchodzi w postaci skrzynki do przedziału kierowcy, to znaczy przednia ścianka f' przedziału kierowcy nie zlewa się z tylną częścią maski. Miejsce dla kierowcy oraz osoby mu towarzyszącej zachowują pierwotne położenie, natomiast dwa dalsze miejsca boczne 2 i 3 są wysunięte jeszcze więcej ku przodowi, gdyż z boku obok tylnej części o'' maski w miejscu X uzyskuje się dodatkową przestrzeń. Drzwiczki 1 do przedziału kierowcy są również przesunięte ku przodowi w porównaniu z układem według fig. 3, co nie przeszkadza łatwości wsiadania i wysiadania osób, znajdujących się w przedziale kierowcy. Dzięki wysunięciu naprzód siedzeń dodatkowych 2 i 3 przestrzenie g i h czadnic g' i h' lub podobnych urządzeń mogą być wysunięte bardziej ku przodowi. Przez zwężenie przestrzeni zapasowej k uzyskuje się dla tej samej długości L przedziału kierowcy powiększenie przestrzeni ładunkowej o wielkości Y . Siedzenia 2 i 3 również i w tym przypadku są najlepiej wykonane jako siedzenia odchylane, gdyż po pierwsze używa się ich bardzo rzadko, a po wtóre ułatwia się wchodzenie i wychodzenie osób. W celu polepszenia dostępu do części silnika o' , znajdujących się pod maską o , oraz dla uniknięcia martwych rogów pod maską bardzo trudno dostępnych, maska silnika w tej postaci wykonania w miejscu przejścia do przedniej ścianki f' jest znacznie więcej rozszerzona aniżeli w pierwszej postaci wykonania według fig. 3.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Pojazd mechaniczny na gaz czadnicowy z czadnicą względnie zbiornikiem gazowym, umieszczonym w przedziale kierowcy, znamieny tym, że czadnica lub

czadnice (g' , h') względnie baterie zbiorników gazu zapasowego znajdują się w pobliżu obu tylnych rogów przedziału kierowcy (f), a przestrzeń (k), węższa niż przestrzenie czadnicowe (g i h), znajdująca się pomiędzy nimi wewnątrz przedziału kierowcy, wzdłuż tylnej ścianki przedziału, służy do umieszczenia materiałów pędnych dla czadnic lub zbiorników, przy czym dla kierowcy pojazdu jak również dla osoby towarzyszącej umieszczone są siedzenia (F , 1) bezpośrednio przed wspomnianą wąską przestrzenią (k), natomiast siedzenia (2, 3) dla dalszych osób znajdują się bezpośrednio przed czadnicami (g' , h') i są wysunięte ku przodowi względem pierwszych dwóch siedzeń (F , 1).

2. Pojazd według zastrz. 1 z urządzeniem napędowym, podzielonym na dwie równoległe ustawione grupy, znamieny tym, że każda grupa cylindrów jest zasilana z własnego urządzenia czadnicowego (g' albo h') względnie grupy ba-

terii zbiorników, znajdujące się z tej samej strony pojazdu.

3. Pojazd według zastrz. 1 i 2, znamieny tym, że na wewnętrznej stronie drzwi (1), osłaniających przestrzenie czadnicowe (g , h) z boku umieszczone są odchylne drabinki (m), po których po otwarciu drzwi można wejść na dach przedziału kierowcy (f) i do wąskiej przestrzeni zapasowej (k).

4. Pojazd według zastrz. 1 — 3, znamieny tym, że przednia ścianka (f') przedziału dla kierowcy (f) jest wysunięta naprzód tak, iż wychodzi poza tylną część (o'') maski (o) silnika, przy czym skrzynkowa część (o'') tej maski swymi pionowymi, zbieżnymi ku środkowi pojazdu ściankami bocznymi jest wsunięta do przedziału kierowcy.

Henschel & Sohn A. G.

Zastępca: inż. B. Müller,
rzecznik patentowy.

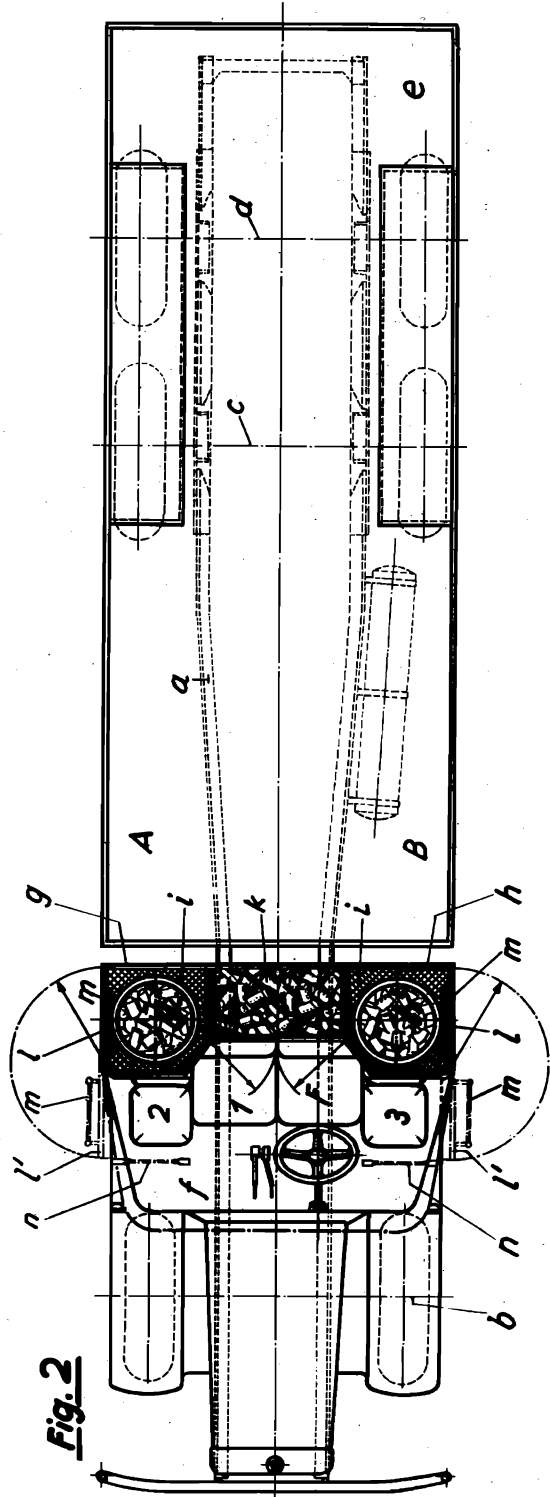
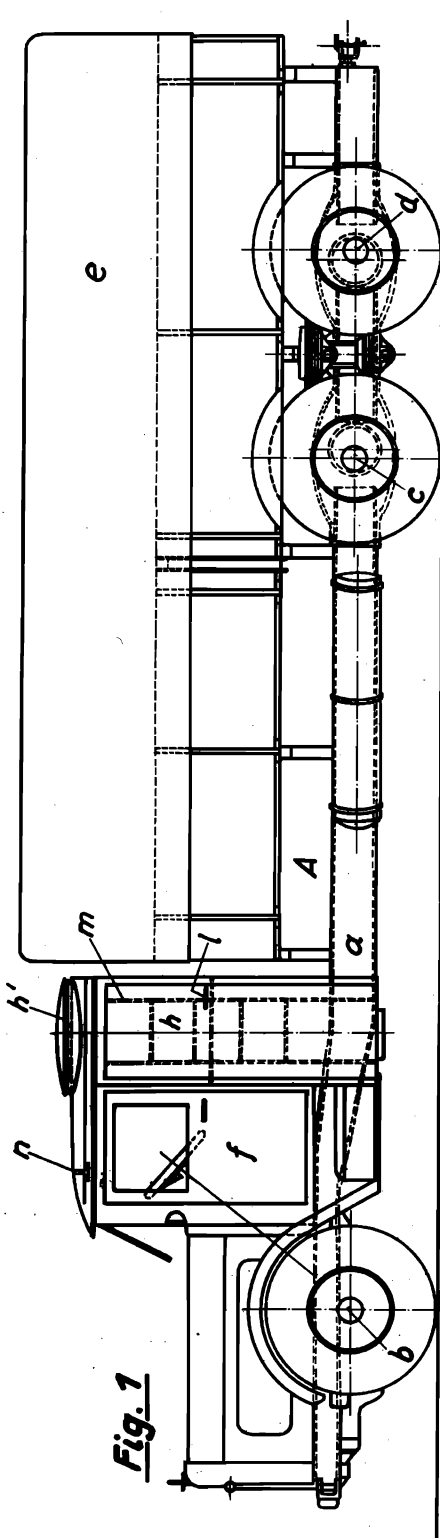

Fig. 3

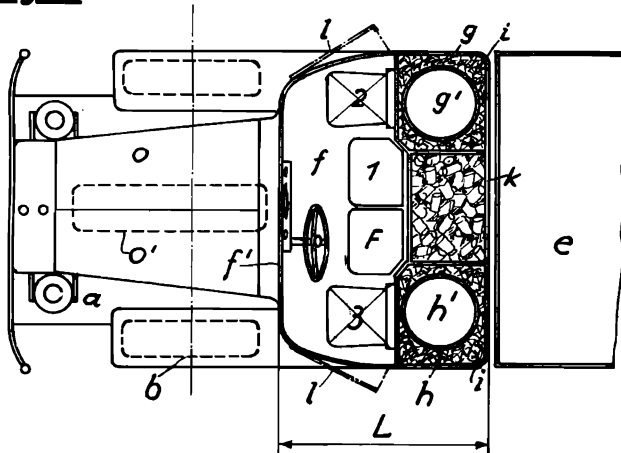

Fig. 4

